

Sygn. akt VI Ga 136/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass-Kloc

SO Anna Harmata (spraw.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: I. P., B. P., M. P. i H. P.

przeciwko: (...) Spółce z o.o. w R.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego z dnia 9 grudnia 2014 r., sygn. akt V GC 306/14 upr.

I. o d d a l a apelację,

II. z a s ą d z a od pozwanego (...) Spółki z o.o. w R. na rzecz powodów H. P., B. P., M. P. i I. P. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Beata Hass-Kloc SSO Andrzej Borucki SSO Anna Harmata

Sygn. akt VI Ga 136/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 sierpnia 2015 r.

Pozwem w sprawie powodowie H. P., M. P., B. P. i I. P. wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) Sp. z o.o. w R. kwoty 22.414,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2014r. oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że w ramach spółki cywilnej (...) zlecili pozwanej spółce (...) usługi kurierskie. Do obowiązków pozwanej spółki, oprócz dostarczenia przesyłki, należało również pobranie należności pieniężnych. Dostarczono w ten sposób przesyłki dla dziewięciu odbiorców, pozwana Spółka nie przekazała powodom pobranych

od adresatów należności pieniężnych. Łączna wysokość tych należności wynosiła 22.414,29zł.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwana wnosząc o oddalenie powództwa zarzuciła, że w związku z istnieniem wymagalnych zobowiązań powoda wobec pozwanej, złożyła oświadczenie o potrąceniu przysługującej

jej należności w kwocie 1.456,052 zł. wynikającej z faktur nr (...). Nadto wskazała, iż początkowa data odsetek nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach faktycznych sprawy.

Ustosunkowując się do powyższego powodowie wskazali, iż: nie otrzymali pisma, które zawierało oświadczenie o kompensacie, stąd nie złożono oświadczenia o potrąceniu, ponadto zarzucili brak wymagalnych wierzytelności po stronie pozwanej.

Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2014r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 22 414,29 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2014r. do dnia zapłaty (I), oraz zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 3 606,53 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (II).

Podstawę na powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W ramach zawartej spółki cywilnej powodowie H. P., M. P., B. P. i I. P. zlecali (...) sp z o.o usługi kurierskie, polegające na przewozie towarów do odbiorców spółki cywilnej. W ramach zleconych usług, spółka (...) obowiązana była do odbioru określonych w liście przewozowym kwot pieniędzy. W okresie od maja do grudnia 2013r. (...) Sp. z o. o. wykonała dziewięć usług transportowych dostarczając towar do: H. K. - P., (...) w K., (...) s.c. S. S., B. L. H., Ł. S., C. T. w T., F. we W., SAS (...) w B. i S. w S.. Po dostarczeniu towaru pobrane zostały przez pozwanego należności odpowiednio w kwotach: 1.795,25 zł, 1.833, 93 zł, 1.551,98 zł, 2.449,61 zł, 1.906,34 zł, 4.069,79 zł, 2.675,25 zł, 4.056,42 zł i 2.076,12 zł, nie zostały jednak one przekazane nadawcy przesyłki.

W dniu 30 kwietnia 2014r. główna księgowa spółki (...) skierowała pismo do Spółki cywilnej (...), w którym zawiadomiła, iż dokonana została kompensata należności spółki (...), wynikających z faktur nr (...) na kwotę 1.358,95 zł, i (...) na kwotę 97,07 zł, z należnościami spółki (...) wynikającymi z listu przewozowego nr (...).

Powodowie dochodzili należności w związku ze zleconymi pozwanej Spółce usługami kurierskimi, które polegały na dostarczeniu przesyłki i pobraniu od odbiorcy pewnych kwot pieniędzy. Wobec wykazania przez powodów, że zlecieli pozwanej Spółce wykonanie usług kurierskich (listy przewozowe nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)) z pobraniem należności i braku zarzutów co do tego pozwanej spółki Sąd przyjął, iż zlecenia miały miejsce, zostały wykonane, należności pobrane, ale nie przekazane powodom, czyli nadawcy. Łączna kwota pobranych i nie przekazanych należności wyniosła 22.414,29 zł. Pozwany złożył zarzut dotyczący potrącenia jego należności w łącznej kwocie 1.456,02 zł, z należnościami powodów dochodzonymi pozwem. Jako dowód na dokonanie potrącenia, przedstawił pismo podpisane przez głównego księgowego spółki datowane na 14 kwietnia 2014r. W ocenie Sądu Rejonowego pozwany nie wykazał, aby złożył stosowne oświadczenie o potrąceniu skoro podpisała go A. D., główny księgowy Spółki, a nie zarząd, w skład którego wchodzi dwóch członków G. K. i K. T.. Ponadto według oświadczenia powodów, pismo to nie zostało im doręczone. Pozwany wykazał wprawdzie, że pismo zostało przesłane, ale w sytuacji gdy powodowie twierdzili, iż pisma nie otrzymali, pozwany nie mógł poprzestać tylko na wykazaniu faktu przesłania pisma, a powinien wykazywać również to, iż zostało doręczone adresatom. Powodowie złożyli również zarzut braku udowodnienia istnienia roszczenia z którego pozwani wywodzili swoje uprawnienie do złożenia oświadczenia, pozwani winni więc byli wierzytelność tą udowodnić, czego nie uczynili. Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy przyjął, iż skoro powodowie domagali się wykonania w całości umowy, której istnienie wykazali, a pozwana nie zaprzeczała istnieniu samej umowy, jak również istnieniu swoich zobowiązań, których wykonania powodowie domagali się, Sąd na podstawie art. 734 kc z w zw. z art. 750 k.c., zasądził od pozwanej Spółki na rzecz powodów solidarnie dochodzoną przez nich kwotę 22.414,29 zł. wraz z odsetkami od 1 marca 2014r. bowiem roszczenie powodów było już wtedy wymagalne, skoro pracownik pozwanej Spółki w korespondencji mailowej z dnia 9 stycznia 2014r. proponował harmonogram spłat należności objętych pozwem.

Od wydanego w sprawie wyroku pozwana wniosła apelację, zaskarżając go w całości i domagając się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania za I instancję oraz kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania;

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwana nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, a mianowicie, iż jest wierzycielem powodów, podczas gdy powód przedstawił dowody w postaci faktury VAT nr (...) na kwotę 1.358,95 zł z dnia 7 marca 2014 roku oraz fakturę VAT nr (...) na kwotę 97,07 z dnia 7 marca 2014 roku, potwierdzające istnienie wierzytelności w stosunku do powodów, a co za tym idzie pozwana wykazała, iż jest wierzycielem powodów;

- sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że oświadczenie o potrąceniu złożone przez głównego księgowego A. D. nie ma walorów oświadczenia o potrąceniu, gdyż nie zostało podpisane przez członków zarządu, podczas gdy z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, iż główna księgowa jest umocowana przez zarząd do składania oświadczeń woli o potrąceniu;

- sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że oświadczenie o potrąceniu było nieskuteczne z tego powodu, że powodowie nie znali jego treści, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy jednoznacznie wynika, iż oświadczenie o potrąceniu dotarło do adresata, oraz że powodowie znali jego treść.

Apelujący wniósł o przeprowadzenie dowodów z upoważnienia udzielonego A. D. do składania oświadczeń woli w imieniu spółki m.inn. w zakresie potrącenia wierzytelności, z faktury VAT nr (...) na kwotę 1.358,95 zł i nr (...) na kwotę 97,07 zł.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o oddalenie apelacji w całości, pominięcie przez Sąd dowodów zgłoszonych w apelacji i zasądzenie od powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Uzasadniając powyższe pismo powód wskazał, iż zaprzecza jakoby otrzymał od strony pozwanej pismo zawierające oświadczenie o potrąceniu. Ponadto powód wskazuje, iż umocowanie Pani D. do złożenia oświadczenia o potrąceniu jest w sprawie bez znaczenia, gdyż po pierwsze sporne pismo takiego oświadczenia nie zawiera, po drugie treść pisma odwołuje się do wierzytelności nieistniejących, gdyż powodowie nigdy faktur VAT nr (...), VAT nr (...) nie otrzymali, po trzecie strona pozwana nie wykazała, iż takie oświadczenie zostało stronie powodowej doręczone.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż pomimo faktu, iż sprzeciw wniesiony przez pozwanego zaskarżał nakaz zapłaty w całości to zarzuty merytoryczne w nim podniesione dotyczyły w zasadzie tylko kwestii potrącenia kwoty 1456,02 złotych jako należności wynikającej z faktury (...) oraz (...). Pozwany do sprzeciwu załączył jedynie pismo z dnia 30 kwietnia 2014r. zawierające informację o dokonaniu kompensaty kwoty 1456,02 zł wynikającej z faktur (...) oraz (...) z należnością powodów w kwocie 1795,25 zł z faktury nr (...), podpisane przez A. D..

W ustosunkowaniu się do powyższego powód w piśmie z dnia 16 października 2014r. zaprzeczył wierzytelności pozwanego, powołanej w w/w oświadczeniu, faktowi otrzymania faktur powołanych w oświadczeniu, faktowi doręczenia samego oświadczenia z dnia 30.04.2014r. Wskazał na brak wymagalnych wierzytelności po stronie pozwanej oraz brak należytego udowodnienia istnienia roszczenia nadającego się do potrącenia.

W odpowiedzi na niniejsze pozwany nie zgłosił jednak dalszych dowodów, ponad dołączone do sprzeciwu pismo kompensacyjne z dnia 30 kwietnia 2014 r., - dla wykazania zasadności wierzytelności będącej przedmiotem potrącenia. Na rozprawie w dniu 9 grudnia 2014 roku Sąd pominął dowód z zeznań pozwanego w charakterze strony z uwagi na jego niestawiennictwo.

Obrona pozwanego sprowadzała się właściwie do zgłoszenia zarzutu potrącenia , powołującego się na pismo – kompensację z dnia 30.kwietnia 2014r. w którym powołano nr faktur i kwoty objęte tym oświadczeniem.

W ustosunkowaniu się do powyższego w piśmie procesowym z dnia 16 października 2014r. powodowie w sposób precyzyjny określili, iż kwestionują powyższe wierzytelności, jak również fakt i sposób złożenia oświadczenia o potrąceniu. W tej sytuacji pozwany obowiązany był w pierwszej kolejności należycie udowodnić fakt istnienia i wymagalność wierzytelności objętej tym oświadczeniem, a następnie , iż oświadczenie to zostało skutecznie złożone tj. przez osobę ku temu legitymowaną oraz iż doręczono jej powodom w sposób , umożliwiającą zapoznanie się z jego treścią.

Wskazać należy, iż obowiązek dowodowy w tym zakresie powstał już na etapie pierwszo- instancyjnym w związku z zakresem zarzutów zgłoszonych pismem powoda z dnia 16 października 2014 roku. To na tym etapie pozwany winien był wykazać dowodowo zasadność swoich wierzytelności i to w sposób analogiczny jak udowadniałby zasadność tych wierzytelności dochodząc ich pozwem. Dla uznania bowiem, że potrącenie wywołało skutek prawny w postaci wygaśnięcia (umorzenia) wzajemnych wierzytelności, nie wystarcza samo powoływanie się przez składających oświadczenie o potrąceniu na fakt przysługiwania mu wierzytelności przeznaczonej do potrącenia. Istnienie tej wierzytelności musi udowodnić (wyrok SN z dnia 14.11.2006 sygn. akt II CSK 192/06). Tymczasem Sąd Rejonowy dla oceny zasadności wierzytelności pozwanego miał do dyspozycji jedynie pismo kompensacyjne z dnia 30.04.2014r. i w świetle zarzutów powodów niniejsze nie było wystarczające dla uznania, że zarzut potrącenia był skuteczny. Sąd Rejonowy dysponując materiałem dowodowym przedstawionym przez strony w oparciu o te dowody dokonał ich właściwej oceny i wywiódł logiczne wnioski. Dowody, które apelujący zgłosił dopiero na etapie postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy pominął na zasadzie art. 381 kpc, uznając je za spóźnione, skoro pozwany mógł i powinien zgłosić je przed Sądem Rejonowym.

W ocenie Sądu Okręgowego również dalszy zarzut apelacji nie znajdował podstaw. Istotnie pozwany powołując się na oświadczenie o potrąceniu podpisane przez inną osobę niż członek zarządu winien jednocześnie wykazać, iż osoba ta posiadała w tym zakresie legitymację, czego nie uczynił.

W świetle powyższego nawet więc przyjęcie, iż powodowie otrzymali pismo z dnia 30.04.2014r. pozostawało bez wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację na zasadzie art. 385 k.p.c.

W przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego orzekł jak w pkt 2 wyroku - na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, stosownie do wyniku postępowania apelacyjnego.